Maandag, 15 Maart 1943

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 3851

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Russen weren Duitse aanvallen bij Charkov.

Anthony Eden voor besprekingen in Washington.

Giraud verwijdert Vichy - invloeden in Noord - Afrika.

Normale patrouille - activiteiten in Tunis.

DE SLAG OM CHARKOV WOEDT VERDER.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De slag om Charkov nam met het uur in hevigheid toe en naderde een hoogtepunt toen de Duitsers in een sector een wig in de Russische verdedigingslinie dreven. Deze werd evenwel teruggeslagen door een Russische tegenaanval.

De Duitsers werpen echter voortdurend een groot aantal tanks in de strijd. „Rode Ster" meldde de aankomst van verschillende nieuwe Duitse divisies uit West-Europa in het gebied van Charkov. Het blad zeide, dat zware tanks de Russische verdedigers dwongen „zich enigszins terug te trekken en een nieuwe verdedigingslinie te bezetten."

Blijkbaar hebben de Duitsers in de gevechten van de laatste tijd nooit zoveel tanks gebruikt in zulk een smalle sector als thans in de gevechten bij Charkov. In tegenstelling tot het terrein bij Stalingrad is dat bij Charkov geschikt voor tankgevechten.

Het Rode leger onderhield intussen zijn offensief in de richting van Smolensk. In de gebieden rond Vyazma veroverden de Russen binnen de laatste 12 uren nog 21 nederzettingen en het spoorwegstation Milystinsky Zavod, **op 65 kilometer ten Zuiden van Vyazma. Deze Russische aanval ten** Zuiden van Vyazma zou gericht kunnen zijn op Bryansk.

De berichten zeiden, dat de Duitsers ten Westen van Vyazma tegenaanvallen deden, doch dat het Rode leger elke nazie-poging verijdelt om hecht stand te houden. In de opmars naar Smolensk uit het Noord-Oosten trokken de Russen nieuwe plaatsen binnen ten Zuiden van Bely en geraakten zij steeds dichter bij de grens van Wit Rusland. De vorige winter traden Sovjet-eenheden Wit-Rusland binnen in een bliksem-snelle opmars achter de Duitsers linies.

De berichten uit de Charkov-sector zeiden, dat de gevechten ten Noorden van de stad bizonder intensief waren nadat de Duitsers er verschillende dagen geleden doorbraken. De nazie-commandanten zouden verwacht hebben de Sovjets onvoorbereid aan te treffen. Zij sloegen alzo van de flanken toe om hun nadering naar de stad te vergemakkelijken, doch deze pogingen mislukten. De Duitsers bezetten verschillende nederzettingen in deze aanval, doch „Rode Ster" verklaarde, dat de aanval werd gestuit. Niettegenstaande bedreigen de Duitsers de Russische stellingen in sommige sectoren en oefenen zij nog grote druk uit.

De Duitsers lijden hevige verliezen in tanks bij Charkov. Naar men zegt zouden de Russen hen niet alleen met eigen tanks bestrijden maar ook met anti-tank vuur. In verschillende gevallen wanneer de slag heter werd, hebben zij echter ook lichte en zware artillerie aangewend op de massa's van nazie-machines.

De Duitsers zouden ongeveer 250 tanks verloren hebben in de gevechten van de laatste dagen in de sector nabij Charkov.

„Rode Ster" spoorde de strijders aan **om stand te houden en de Duitsers in het Donbekken en bij Charkov af te** slaan. Het blad zeide: „Onze troepen hebben het in hun macht deze verantwoordelijke taak te vervullen."

In het Donbekken hebben de Duitsers blijkbaar een belangrijk numeriek overwicht behaald. Een bericht van „Pravda" noemde een geval, waarbij 34 Sovjet-garden aanvallen van een half bataljon met steun van tanks gedurende drie uren weerstonden. Ook werd gezegd, dat de Russen grote verliezen aan de Duitse machines toebrengen in het gebied van Izyum, ten Zuid-Oosten van Charkov.

„Rode Ster" deelde mede, dat guerrilla-eenheden, die achter de Duitse linies ten Westen van de Orel-Kursk spoorlijn opereren, zich voegden bij het Sovjetleger toen dit in Westelijke richting aanviel. In een sector ten Zuiden van de Vyazma-Bryansk spoorlijn bestrijden de Sovjets de Duitsers in de wouden. Het Sovjet-leger herhaalt hier dikwijls flankeer- en omsingelingsbewegingen.

Het geschut helpt het voetvolk en de tanks in succesrijke operaties in Westelijke richting langs de verkeersweg van Moskou naar Minsk of van Moskou naar Smolensk. Een bericht uit het Zuiden deelde mede, dat Sovjet-vliegtuigen de Straat van Kertsj en het Taman-schiereiland bombardeerden. Niettegenstaande Duitse gevechtsvliegtuigen de aanvallen poogden tegen te gaan, zouden de Russische vliegtuigen hun doelen bereikt hebben en de bommen hebben geworpen. De Russen vielen ook Duitse schepen in de Zwarte Zeehavens aan, alsook infanterie en vrachtauto's langs de wegen. Een bericht zeide, dat hevige gevechten woeden langs de benedenloop van de rivier de Kuban (Moskou, (AP) 14.3).

ANTHONY EDEN IN WASHINGTON.

Wade Werner seint uit Washington:

Anthony Eden, die het vorig jaar de twintig-jarige alliantie tussen Groot Brittannië en Rusland tot stand bracht, ving Zaterdag met Roosevelt een serie historische conferenties aan met het doel de weg gereed te maken voor **een bijeenkomst der Vertegenwoordigers van alle Verenigde Landen over de problemen, die uit de oorlog voort**spruiten.

De diplomaat arriveerde Vrijdag jl. in Washington temidden der nakianken van de redevoeringen, die de laatste tijd gehouden werden over de noodzaak van een bevredigende verstandhouding tussen de Westelijke Democratieën en Rusland.

Met den Britsen Secretaris van Buitenlandse Zaken kwam mee: William Strang, Assistent Onder-Staatssecretaris in het Departement van Buitenlandse Zaken, die in 1939 aan de Frans-Brits-Russische besprekingen in Moskou deelnam.

Na te hebben geconfereerd met den President is Eden van plan de besprekingen met Cordell Hull en andere Regerings-autoriteiten voort te zetten. Hull brak een vacantie in Florida af en keerde naar de hoofdstad terug.

Tijdens een verblijf van enkele weken zal Eden waarschijnlijk ook confereren met den Sovjet-Ambassadeur Maxim Litvinoff, met China's Minister van Buitenlandse Zaken Tze Ven Soong en misschien met Mevrouw Tsjang Kai Sjek.

Noordamerikaanse en Britse waarnemers verwachten, dat Eden een uiteenlopende reeks van vraagstukken zal aansnijden, waaronder 1) de algemene noodtoestand en het na-oorlogs herstel. In verband hiermede is het van betekenis, dat tot het gezelschap van Eden behoren:

Hubert Miles en Gladwyn Jebb, respectievelijk Hoofden van de Departementen voor Economie en Heropbouw van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. 2) Het vormen van een soort Inter-Geallieerde Raad om de doeleinden te coördineren en conflicten tussen de verschillende leden der Verenigde Landen op te lossen. 3) De houding van Groot Brittannië ten opzichte van de heropbouw van zijn imperium in het Verre Oosten, inbegrepen de toekomstige status van Hong Kong en de naoorlogse plannen voor Brits Indië. 4) De toekomst van Afrika, waarvan een gedeelte door Italië verloren is. 5) De quaestie van na-oorlogse luchten vlootbases in de Stille Oceaan, die de Verenigde Staten — gelijk men verklaarde — niet wil omzetten in een „Amerikaans meer", doch veilig wil zien voor alle landen. 6) De politiek die gevolgd moet worden in verband met het ontwapenen der verslagen landen zonder de weg te plaveiden voor een toekomstige oorlog. 7) Het belangrijk probleem om Ruslands oorlogsdoeleinden **in overeenstemming te brengen met de doeleinden van de Westelijke Democratieën** (Washington, (AP) 15.3).

EEN PERSCONFERENTIE VAN EDEN IN WASHINGTON.

Anthony Eden zeide op een persconferentie, dat „tegenslagen en teleurstellingen „absoluut zeker" zullen voorkomen voordat de Verenigde Landen kunnen hopen de oorlog en de vrede daarna te winnen."

Eden zeide, dat een harde taak voor de boeg ligt en legde uit, dat hij „alle aspecten" van de oorlog zal bespreken met Roosevelt, Hull en anderen.

Meer dan honderd verslaggevers waren bijeengekomen in de balzaal van de Britse Ambassade om Eden te horen. Hij verklaarde niet in bizonderheden te zullen treden over de onderwerpen, die besproken zullen worden. Wel gaf hij te kennen, dat zowel militaire als diplomatieke problemen hiertoe behoren. Over de samenwerking tussen de Verenigde Staten, Groot Brittannië en Rusland verwees hij naar de verklaring, die hij in December in het Lagerhuis aflegde, dat een dergelijke samenwerking tussen de Verenigde Landen, waaronder ook China, noodzakelijk is indien de wereld een stabiele vrede na de oorlog wil hebben.

Over het toezicht, dat na de oorlog zal moeten worden geoefend op de aslanden zeide Eden: „Wij moeten ditmaal maatregelen treffen om er zeker van te zijn, dat Duitsland en Japan nooit meer met dit zaakje kunnen beginnen. De Geallieerden moeten zulk een houding vermijden als zij na Wereldoorlog I aannamen, omdat men er slechts voor zorgde, dat nieuwe Regeringen werden gevestigd in de verslagen landen en verder op goed geluk hoopte."

Eden sprak voornamelijk over Duitsland en Japan, omdat de Italiaanse bedreiging „geen duurzame is". Hij omzeilde de vraag omtrent de Noordamerikaanse en Britse politiek met betrekking tot de Noordafrikaanse situatie. De bewering, dat de Britten De Gaulle van de Strijdende Fransen als Hoofd van de Franse strijdkrachten wensen en dat de Verenigde Staten Giraud, den Fransen Commandant in Noord-Afrika, als zodanig willen, wees Eden echter van de hand. „Wat wij wensen te zien", aldus Eden, „is dat alle Franse elementen in de strijd tegen Duitsland samenwerken. Ik geloof niet, dat het belangrijke wat wij doen moeten is, om alle Fransen samen te brengen. Wij moeten niet vergeten, dat Frankrijk heeft meegemaakt, wat — Gode zij dank — uw land en mijn land niet hebben gehad: namelijk een Duitse bezetting. Wij willen een krachtig en verenigd Frankrijk zien."

Op het Witte Huis zeide Stephen Early, Secretaris van den President, **dat de bijeenkomsten van Eden met Roosevelt waarschijnlijk door den President persoonlijk zullen worden geregeld per telefoon, die beider verblijven verbindt** (Washington, (AP) 13.3).

GIRAUD RICHT ZICH TOT FRANKRIJK.

Generaal Henri Honoré Giraud, de burgerlijke en militaire Commandant in Noord-Afrika, zeide in een radiouitzending tot het Franse volk, dat hij zich als hun vertrouwensman beschouwt onder de wetten van de Republiek. Mijn doeleinden — aldus Giraud — zijn om de indringers uit het moederland te verdrijven en de Kamer van Afgevaardigden in ere te herstellen. Voorts zeide hij, dat nieuwe verkiezingen voor de Kamer zullen worden gehouden zodra Frankrijk door de Geallieerde strijdkrachten — met inbegrip van de strijdkrachten onder zijn bevel — bevrijd is. Met de verklaring, dat hij „de dienaar van het Franse volk" is en niet „hun leider" aanvaardde Giraud de beginselen van de Atlantische Brief der Verenigde Landen en bood hij Generaal De Gaulle van de Strijdende Fransen een unie aan op grond van de gemeenschappelijke belofte, dat het Franse volk zijn eigen Regering zal mogen kiezen, wanneer het bevrijd is en dat beiden zullen dienen onderd eze Regering (Algiers, (AP) 14.3).

VERWIJDERING VAN VICHY-INVLOEDEN DOOR GIRAUD.

Wes Gallagher seint uit Algiers:

Generaal Giraud bood aan om Generaal De Gaulle halverwege tegemoet te treden in een unie, „welke geschapen moet worden tussen alle Fransen, die tegen de as zijn en strijden voor de wedergeboorte van de Republiek." Voorts ontwierp Giraud een reeks besluiten, waardoor de laatste sporen van Vichy's invloed in Noord- en West-Afrika worden verwijderd.

Als nasleep van de conferentie te Casablanca maakte de burgerlijke en militaire Commandant ook bekend, dat hij een strijdmacht van 300.000 man vormt, uitgerust met Noordamerikaanse wapenen. Plechtig beloofde hij het volk van zijn veroverde moederland, dat „hun heilige rechten om zelf een provisionele Regering te kiezen, volledig zullen worden beveiligd." Giraud noemde De Gaulle niet bij name, maar liet in zijn redevoering duidelijk uitkomen, dat hij en De Gaulle een gemeenschappelijk curatorschap zouden kunnen uitwerken en vormen in afwachting van de dag der overwinning, wanneer het bevrijde volk zijn eigen leiders kan kiezen „volgens de regelen van de Franse Republiek" (Algiers, (AP) 15.3).

Het nieuws van vandaag.

De aanvallen van de Russen en Duitsers aan de Noordelijke en Zuidelijke Russische fronten wegen nog steeds tegen elkaar op. Het offensief van het Rode leger ten Westen en Zuiden van Vyazma maakt snel voortgang tegen toenemende Duitse tegenaanvallen. Enkele belangrijke spoorwegstations werden door de Sovjets genomen en ten Zuid-Westen van Bely werden de Duitse stellingen doorbroken (blz. 1).

Bij Charkov vallen de nazies nog aan met grote hoeveelheden tanks. De Russen houden evenwel nog steeds vast aan deze belangrijke stad en weren vijandelijke aanvallen ten Noorden en Zuiden ervan af. Volgens Berlijn is bijna de gehele stad reeds door de Duitsers genomen en wordt alleen nog maar in het Zuidwestelijk deel gevochten (blz. 1).

Het overzicht van de wereldgebeurtenissen in „De Afgelopen Week", dat blijkbaar elders navolging vindt — goed voorbeeld doet immers volgen — bespreekt de situatie aan het Russisch front alsook aan de overige Duitse fronten, die de laatste tijd de aandacht vragen. Deze zijn het luchtfront in West-Europa en Tunis. Aan beide fronten was de situatie gedurende het weekeinde iets rustiger.

Britse vliegtuigen legden in de nacht van Zaterdag op Zondag mijnen in Duitse wateren (blz. 3.) en in de afgelopen nacht werden op beperkte schaal aanvallen gedaan op vijandelijke verbindingswegen in Frankrijk en Duitsland (blz. 1). Amiens zou volgens een bericht van de Parijse radio door Noordamerikaanse Vliegende Forten zijn gebombardeerd (blz. 3).

Het Britse 1e leger in het Noorden van Tunis heeft weer eens een Duitse aanval afgeslagen en beheerst de toestand volkomen. In Midden-Tunis zijn er nog normale patrouilleactiviteiten en aan de Mareth-linie treft het 8e leger voorbereidingen, die Rommel met zijn geschut tracht te verstoren (blz. 3).

Generaal Henri Honoré Giraud richtte zich in een radiorede tot Frankrijk om mede te delen, dat verkiezingen voor de Kamer van Afgevaardigden in Frankrijk gehouden zullen worden, zodra het door de Geallieerde strijdkrachten bevrijd is. Giraud maakte ook bekend, dat hij de beginselen van de Atlantische Brief aanvaard heeft. In Noord-Afrika zelf kondigde Giraud een reeks besluiten af, waardoor al de wetten, die onder Vichy-bewind tot stand kwamen, zijn teniet gedaan.

Een der grootste Nederlandse dichters, P. C. Boutens, is blijkens ontvangen bericht op blz. 2, overleden. In verband hiermede plaatsen wij een zijner gedichten op blz. 3.

Op blz. 4 vinde men de behandeling in de Staten van Suriname van de Sociale Arbeidswet.

De Curaçaose Missie in de Verenigde Staten keert binnenkort terug na een bezoek aan Washington. Over hetgeen bereikt werd op blz. 2. Het voor Curaçao misschien wel belangrijkste nieuws, dat gisteren op Curaçao de ronde deed en waarnaar ieder zal zoeken, staat niet in de krant.

De afgelopen Week.

Duitsland heeft de tijd aan zijn zijde. Dit hebben de gebeurtenissen van de laatste tijd voldoende bewezen aan elk front waar Duitsers vechten.

Aan zijn Oostelijk front is het Russisch offensief gestuit doordat de vorst plaats moest maken voor de lentedooi. Dit geschiedde eerder dan de Russen verwacht hadden. Deze winter was in tegenstelling tot die van het vorig jaar toch reeds mild geweest. En nu begonnen de warme winden over de Oekraïne te waaien voordat het Rode leger hier zijn gestelde objecten kon bereiken.

Een der voornaamste objecten was de Dnjepr, de grote rivier, die van de Zwarte Zee bijna tot Rzhev reikt. Gelijk wij uit de berichten van de afgelopen week weten, werd de bovenloop van deze rivier bereikt ten Zuid-Westen van Rzhev, maar nergens anders. Ten Zuid-Westen van Charkov kwamen de Russen tot binnen 50 kilometer van Dnjepropetrovsk, de grote fabrieksstad aan de rivier. In een poging om hier de terugtocht van de na**zies af te snijden zond Generaal Nikolai F. Vatutin zijn strijdkrachten voor**uit. **In de modder bleven de Russen** evenwel steken, zodat de wig, die hier gemaakt was, van alle kanten door de nazies bedreigd werd en zelfs werd afgesneden. Met grote verliezen konden de vooruitgeschoven Russische eenheden zich terugtrekken, maar vanzelfsprekend was het front ten Zuiden van Charkov ten zeerste verzwakt. De Generaals van Hitler hebben hieruit voordeel getrokken en alle beschikbare reserves in de strijd geworpen om een getalsoverwicht te behalen op de Russen, die tijd nodig hadden om hun legers te reorganiseren. Hierin slaagden zij, zodat tegen het einde van de week aan de rand van deze grote stad gevochten werd.

Maar ook in de Kuban was de dooi ingetreden, en de Russen hadden moeite om hun aanvallen op het Duitse bruggehoofd voort te zetten. De Duitsers winnen dus tijd om hun strijdkrachten hier te versterken met manschappen en voorraden, die over de Zee van Azov en de Straat van Kertsj worden aangevoerd.

Het is duidelijk, dat de Duitsers dit bruggehoofd willen behouden voor toekomstige offensieve krijgsverrichtingen in de Caucasus. Dit feit, alsmede de noodzaak om het rijke Donets-bekken te behouden, zal veroorzaken, dat het grootste gewicht van de Duitse strijdkrachten aan het Zuidelijk Russische front worde ingezet.

Blijkbaar vindt dit reeds plaats en moeten de Duitsers hun gevechtslinie in het Noorden inkorten. De Russische legers, die maandenlang aanvallen hebben gedaan aan het front voor Moskou, kregen hierdoor de gelegenheid om vooruit te stormen en de nazies tot een haastige terugtocht te dwingen. Rzhev, Gzhatsk, Bely en Vyazma vielen kort na elkander en de weg werd geopend voor een rechtstreekse Russische aanval op Smolensk, de grote Duitse basis op 160 kilometer ten Westen van Vyazma. De Russische verovering van de laatstgenoemde stad zal waarschijnlijk tevens bijdragen tot de aanvallen op Orel, het scharnier waarmede de Centrale en Zuidelijke fronten met elkander verbonden zijn.

Maar ook aan het front voor Moskou zal het winterweer niet lang meer aanhouden en zal de modder eerlang de krijgsverrichtingen van het Rode leger bemoeilijken. Als het Duitse leger hier een goed voordeel uit weet te halen zal het een krachtig verdedigingsfront kunnen opwerpen.

Aan het Noordafrikaanse front heeft de tijd de Duitse operaties ten zeerste begunstigd. Want hoe langer men dit front kan onderhouden, des te langer zal het duren voordat de Geallieerden een invasie van Zuid-Europa kunnen ondernemen.

Maar in Tunis, dat Zuidelijker ligt dan Rusland, verandert het weer ook eerder. Het is echter niet zozeer de kou als de regen, die Rommel en Von Arnim in staat gesteld heeft het tot nu toe uit te houden. Aan het front van het 1ste leger doet de modder zich nog gelden. Dit ondervonden de Duitsers daar zelf bij hun aanvallen. In Midden-Tunis kon reeds flink gevochten worden en in het Zuiden — aan de Mareth-linie — verliep de tijd, waarin Rommel kans zou kunnen zien zich de strijdkrachten van Generaal Montgomery van het lijf te houden.

Het 8ste leger, dat gewoon was aan woestijn-gevechten, heeft intussen zijn gevechtsmethoden aangepast aan het verschillend terrein rond de Mareth-linie. In plaats van eindeloze zandvlakten biedt het slagveld thans schuilplaatsen in bosjes van palmen en olijfbomen. Deze bieden het voordeel dat men den vijand op meer onopgemerkte wijze kan naderen. Maar ook moet men met grotere zorg het contact met zijn eigen afdelingen bewaren.

Blijkbaar voelde de Duitse Maarschalk, dat een aanval van het 8ste leger niet lang meer zou kunnen uitblijven, zodat hij enkele uitvallen deed.

Deze leverden hem echter meer nadan voordeel op, vooral door zijn grote verliezen aan pantservoertuigen. Dit brengt met zich mede, dat de asstrijdkrachten meer zullen moeten steunen op vaste stellingen. Doch als zij deze verliezen, zal het voetvolk ook meer bloot komen te staan aan de slagen van de gemotoriseerde en gepantserde Geallieerde strijdkrachten.

Duitslands Westelijk front is nog steeds een luchtfront gebleven, voornamelijk, omdat de tijd een Geallieerde invasie van het vasteland heeft belet. Het weer in West-Europa is nu zeker niet bevorderlijk voor krijgsverrichtingen op de grond. „Maart roert zijn staart", zegt men in Nederland omdat het weer dan zo veranderlijk is. En dit is niet alleen op Nederland van toepassing maar ook voor de overige gebieden waar een Geallieerde landing tot de mogelijkheden behoort.

Omstreeks Pasen zal een geschikte tijd zijn voor een invasie en Mei zal ideaal zijn. De Duitsers wisten dat ook goed, toen zij hun verraderlijke aanval in 1940 deden.

De Raf laat intussen geen kans voorbijgaan om den vijand op eigen gebied en in de bezette landen aan te vallen. Slechts tijdens de nachten, dat atmosferische stoornis het opstijgen van de Britse luchtvloot deed afraden, werden de nazies met rust gelaten. Al de overige nachten vlogen Engelands vogels van vernietiging uit om hun stalen eieren te werpen op Duitslands industrie-centra en havensteden. En bij dag waren het vooral de Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators, die met schitterende juistheid hun bommen wierpen op de uitgekozen doelwitten. Steeds heviger wordt het bombardement, dat de invasie voorafgaat. Als het in dezelfde mate voortduurt, zullen deze maand niet minder dan 12.000 ton aan Geallieerde projectielen op de vijandelijke gebieden in West-Europa gevallen zijn.

Reeds langer dan een jaar hebben Luchtmaarschalk Sir Arthur Travers Harris, Hoofd van het Britse Bommenwerperscommando, en Generaal Ira C. Eaker, Commandant van het 8ste Noordamerikaanse Luchtcorps in Engeland, in volledige harmonie gewerkt om het lucht-offensief te verwezenlijken, dat wij thans aanschouwen.

Het resultaat dat zij bereikt hebben, werd dezer dagen door Sir Archibald Sinclair, den Britsen Minister van Luchtvaart, medegedeeld. Maar dit is niets vergeleken bij wat nog komen zal.

Curaçao.

CURAÇAOSE COMMISSIE KOMT EIND DEZE WEEK TERUG.

Den Gouvernementspersdienst wordt uit New York geseind:

De leden van de Curaçaose Missie naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika zijn Zaterdag naar Washington vertrokken, vanwaar zij over Miami naar Curaçao zullen terugkeren, waar zij aan het eind van deze week kunnen worden terugverwacht. De indruk der Missie is, dat tot nu toe veel is bereikt en dat het vaststaat, dat goede resultaten voor het Staatsdeel Curaçao zijn bereikt. Wanneer de resultaten in Washington— waar besprekingen worden gehouden met Noord-amerikaanse leenpacht-autoriteiten en met hoge ambtenaren van de Raad van Economische Oorlogvoering — even succesrijk zullen zijn, dan zal het werk der Missie ten volle bekroond worden.

De Missie heeft de indruk, dat het persoonlijk contact met allen, die te maken hebben met de voorziening van goederen en voedingsmiddelen van Curaçao heeft geleid tot beter begrip der wederzijdse moeilijkheden. Dit werd ook ten zeerste bevorderd door de representatieve samenstelling der missie. De indruk is gevestigd, dat vele vraagstukken, die aanleiding gaven tot controversies in het verleden en die in Curaçao zelf niet wel werden begrepen, thans zijn weggenomen en in de toekomst geen aanleiding tot moeilijkheden meer zullen geven.

De vraag in hoeverre en op welke wijze het contact, dat nu is tot stand gekomen op een blijvende grondslag, kan worden voortgezet, is nog in behandeling. Hierover zal de Missie den Gouverneur van Curaçao rapporteren.

BENZINE-DISTRIBUTIE.

Al verschillende malen vernamen wij klachten omtrent de toebedeelde hoeveelheid benzine. Hoewel natuurlijk een deel dier klachten op rekening van ontevredenheid moet worden geschoven, vernamen wij toch ook enkele klachten van lieden van wie men zulks niet mag aannemen. Met name schijnen zij, die de benodigde hoeveelheid benzine eerlijk opgaven, min of meer gedupeerd te zijn. Lieden, die bijvoorbeeld 50 gallon nodig hebben, 100 opgaven en thans de helft of meer ontvangen, klagen niet.

Lieden, die hebben zitten uitrekenen, hoeveel zij met uiterste zuinigheid absoluut nodig hebben, dan hun gewone maandelijkse behoefte zelf reduceren door alle pleiziertritjes graf te trekken, en per slot 50 opgaven, krijgen dan bijvoorbeeld 30 toegewezen. Dezulken klagen en terecht. Het ligt niet op onze weg dit te onderzoeken, noch ook om er verbetering in aan te brengen, maar wij willen toch niet nalaten te wijzen op de aanwezigheid van lieden — en vele lieden — die op deze wijze het landsbelang schaden, hun loyale medeburgers duperen, oneerlijkheid plegen en een type vaderlanders vertegenwoordigen, dat feitelijk in ons midden toch niet thuis hoort. De eerlijkheid van hen, die gedupeerd werden, zal ook hier op den duur het langste duren.

LIJDENSMEDITATIE GROOT KWARTIER.

Hedenavond 19.30 uur zal Pater Michaël Möhlmann O.P. de eerste lijdensmeditatie houden uit de reeks getiteld: „Het Brandende Braambos". De gewijde spreker zal beginnen met het onderwerp: „Lijden is het vuur der Liefde". Deze meditaties worden gehouden in de Nederlandse taal in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier en zijn voor iedereen toegankelijk.

Het Nederlands Mannenkoor zal zingen „Populé Meus" van Palestrina en enkele andere toepasselijke liederen.

ENGELSE WOORDENBOEKEN TE KRIJGEN.

Kort geleden werd er in verschillende advertenties gevraagd naar te koop zijnde Engelse woordenboeken. In verband hiermede vestigen wij de aandacht erop, dat de vorige week een zending Engelse woordenboeken in de St. Augustinus-boekhandel, Otrabanda, is aangekomen. Dit woordenboek is een in Engeland vervaardigde herdruk van Kramers' Woordenboek en bevat in een deel zowel Engels- Nederlands als Nederlands-Engels. Het boek wordt verkocht voor 6 gulden.

FRANSE BOEKEN.

In de Verenigde Staten is thans ook een Franse „Livre du Mois"-club opgericht. Wij plaatsen hieronder een bericht hieromtrent, opdat gegadigden zich tot het aangegeven adres kunnen wenden:

Adherez au nouveau „Club du livre du Mois" Français avantages offerts:- 1. Vous reçevrez les meilleurs livres français publiés dans l'hémisphère occidental. 2. Pas de cotisation. 3. Un livre-prime pour tout achat de 4 livres. 4. Bulletin mensuel gratuit. 5. Expédition gratuite.

Votre seule obligation est d'acheter un minimum de quatre livres durant l'année. Livre du Mois, 175 Fifth Ave., N. Y. C.

Veuillez m'envoyer, sans aucune obligation de ma part, tous les détails concernant le „Club du Livre Français"

Nom ....

Adresse ....

Ville ....

Pays ....

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Voetbal: Sithoc A — Tropiaals A 2—1; Sithoc — Ecuador 0—1; C.S.R. — Hilversum 1—0.

Baseball: Lucky Strike — Company A 5—7.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: Mej. N. van Meeteren, tijdelijk schrijfster ten Gezaghebberskantore op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk op Curaçao te mogen doorbrengen; Ch. W. Doesberg, deurwaarder bij het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; Mej. E. de Castro, telefoniste bij de Landstelefoondienst alhier 4 weken vrijstelling van dienst.

Bevordering: K. J. Linker, tijdelijk schrijver ter Administratie van Financiën tot klerk.

Eervol ontheven: G. Nijdam, technisch ambtenaar bij de hygiënische dienst alhier van de werkzaamheden van opzichter van de Algemene Begraafplaatsen op Curaçao.

Werkzaamstelling: Mej. M. A. Hernandez en Mevr. L. M. Seute geb. Posner bij de Militaire Censuurdienst alhier.

Benoeming: A. C. Kraanwinkel en A. Luyando tot begeleiders van de ziekenauto op Curaçao; L. A. Leito tot chauffeur van de ziekenauto op Curaçao; A. D. v.d. L. Lourensz tot opzichter van de Algemene Begraafplaatsen op Curaçao; Mevr. E. Braumuller — van Breet onderwijzeres derde klasse, tijdelijk als Hoofd van het filiaal van de Emmaschool voor G.L.O.B., alhier.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

Staten van Curaçao.

vergadering op Donderdag, den 18n. Maart 1943, des avonds te 8 uur.

Te Behandelen Onderwerpen:
Ingekomen stukken.

De Griffier der Staten,
G. J. Ferguson

Onverwachts vielen de Britten dit woestijnvliegveld van Rommel aan. Het succes was verrassend. Vele vliegtuigen werden buit gemaakt, alhoewel zwaar beschadigd.

Dit plaatje werd verspreid in België. Het onderschrift luidt: „Weglopen is alleen maar het begin, je kunt me toch niet ontlopen om je te scalperen.

Nederland.

GESTORVEN VOOR HET VADERLAND.

Zes Nederlanders zijn door een Duits marine-peleton geëxecuteerd: Van der Linden; Van den Berg; Zeldenrust; Van Kampen; Simonis; Holst Pellecaan. (De voornamen zijn niet bekend.) De beschuldiging: anti-Duitse actie.

Zij behoorden tot 13 Nederlandse jongemannen, die reeds in September 1941 werden gearresteerd en die bijna een jaar in Scheveningen en Utrecht hebben gevangen gezeten, waar zij door Duitsers en N.S.B.-ers werden mishandeld. Zij werden door 8 Nederlandse advocaten verdedigd. Van de overigen kregen 2 levenslang, een 10 jaar. De anderen lagere straffen.

P.C. BOUTENS †.

Op 73-jarige leeftijd is Doctor Pieter Cornelis Boutens, Nederlands twintigst' eeuwse dichter te 's Gravenhage overleden. Hij was doctor in de classieke philologie.

Pieter Cornelis Boutens werd op 20 Februari te Middelburg geboren. Na zijn lagere opvoeding, studeerde hij te Utrecht, alwaar hij in 1899 promoveerde in de classieke letteren. P. C. Boutens was de zuiverste en grootste Noordhollandse lyricus van zijn tijd, sterk geïnspireerd op het Hollandse en Zeeuwse landschap, op Griekse motieven en in het bizonder op de Platonische levensbeschouwing. Zijn dichterlijke stijl is rijkbewogen, toch steeds vormvast als kristal.

Boutens vertaalde ook vele werken en was een groot bevorderaar van het schone boek.

Zijn invloed op de jonge generatie was groot.

Hij ruste in vrede.

TWAALF RAADGEVINGEN.

Enige tijd geleden heeft Radio-Oranje in samenwerking met de — toen nog niet opgeheven — Brandaris een reeks raadgevingen tot onze landgenoten in Nederland gericht naar aanleiding van de afluistercampagne, die de Hitlerhuurlingen nog voeren en die reeds te veel noodlottige gevolgen gehad heeft.

De twaalf raadgevingen, die werden uitgezonden, luiden:

1. Wantrouwt de telefoon, de telegraaf en de post. Uw dichtgelikte en zelfs dichtgelakte brieven zijn voor den vijand een open boek. In vredestijd noemde Couperus de telefoon „de kletsbel". Thans is de telefoon, indien gehanteerd door onvoorzichtigen, gauw genoeg een kletsbel, maar een doodsklok.

2. Maakt geen verschil tussen telefoons, die voor de bezetting en die na de bezetting zijn aangelegd. Ze worden beide afgeluisterd.

3. Zorgt ervoor, niet te dikwijls hetzelfde nummer op te bellen, want dit gaat spoedig leiden tot verscherpte contrôle, omdat het op speciaal contact wijst.

4. De automatische telefoon wordt evengoed gecontroleerd als de niet-automatische.

5. De publieke telefooncellen worden geheel speciaal gecontroleerd. Door van daaruit te spreken, brengt gij in elk geval de personen, die gij opbelt in gevaar, maar gij kunt héél goed zelf de dupe worden. De bezetter kent daarvoor de middelen.

6 Geeft nooit aan mensen geld voor vaderlandse doeleinden, als gij de mensen niet kent.

7. Weest vooral niet nieuwsgierig naar de bestemming van het geld, dat gij voor een vaderlands doel geeft. Wat gij niet weet, behoeft gij niet te verantwoorden. Wat gij niet weet, kan een ander niet schaden.

8. Niet weten is een grote kracht. Indien gij iets inderdaad absoluut niet weet, dan merkt de mof dit bij ondervraging gauw genoeg.

9. Geeft nooit per chèque of per post-chèque. Zelfs niet aan toonder. Alleen bankbiljetten zijn veilig.

10. Indien iemand uit uw kennissenkring gearresteerd is, denkt dan niet, dat het nu afgelopen is, en dat ge nu al zijn moedige daden van de daken kunt uitschreeuwen. Het grote gevaar begint dan juist pas.

11. Na een dergelijke arrestatie kunt gij de vaderlandse zaak slechts één dienst bewijzen. In uw buurt zou iemand kunnen wonen, waarvan het u bekend is, dat hij iets doet. Als goed vaderlander hebt gij daar natuurlijk altijd over gezwegen; nu is echter het ogenblik gekomen, waarop gij de vaderlandse zaak wèl een dienst kunt bewijzen, mits gij het voorzichtig aanpakt. Indien gij ziet dat zo iemand gearresteerd wordt, waarschuwt dan onmiddellijk op voorzichtige en onopvallende wijze zijn kennissen, waarvan gij weet, dat zij bij hem aan huis komen. Onder hen zou zich namelijk ook iemand kunnen bevinden, die iets doet. Op deze manier kunt gij voorkomen, dat deze persoon of personen in de val zouden lopen, wanneer zij zich, niets vermoedend, naar de woning van den gearresteerde zouden begeven. De moffen hebben namelijk de gewoonte een der hunnen in het huis van den gearresteerde achter te laten met het oog op verdere vangst. Op de bovenbeschreven wijze kunt gij hun plannen verijdelen.

12. Indien gij dergelijke kennissen van den gearresteerde waarschuwt, laat dan echter geen woord vallen over wat u bekend is over zijn werk. Weten zij het reeds, dan kunt gij hun niets nieuws vertellen. Weten zij het niet, dan bezwaart gij hen onnodig met een geheim.

(Knickerbocker Weekly).

ARUBA.

NIEUWE AALMOEZENIER AANGEKOMEN.

Uit San Nicolas wordt gemeld, dat de nieuwe aalmoezenier voor het Noordamerikaanse heir, Francis Fate, Pastoor in de Staat Ohio, aldaar is aangekomen. Deze aalmoezenier vervangt den kort geleden vertrokken Priester Ambrose Sullivan (San Nicolas, 14.3).

TENTOONSTELLING KINDERTEKENWERK.

Ook op Aruba zal de tentoonstelling van kindertekenwerk, welke op Curaçao zo grote belangstelling trok, worden gehouden. Naar wij vernemen zal het programma der opening op aanstaande Zaterdag 20 Maart in de Julianaschool om 15.30 uur des namiddags aldus zijn:

1. Inleidend woord door den Heer Dr. Wybojan Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs

2 Officiële opening door den Heer Isaac Wagemaker, Gezaghebber van Aruba.

3. Toelichting en rondleiding door den Heer Jan J. A. van Bergeijk, leraar in handtekenen aan de A.M.S. en ondervoorzitter der „Curaçaose Vereniging voor opvoeding en Onderwijs."

Voorts zal op Zondag 21 Maart des voormiddags om 10.30 uur door den heer Van Bergeijk voor leerkrachten en belangstellenden een referaat worden gehouden over het onderwerp „Modern Tekenonderwijs", waarbij gelegenheid tot gedachtenwisseling zal zijn.

Tentoonstelling Kinderteekenwerk.

ARUBA.

De Inspecteur van het Onderwijs maakt bekend, dat door de welwillende medewerking der „Curaçaosche Vereeniging voor Opvoeding en Onderwijs" van **20-28 Maart** e. k. in de **Julianaschool te Oranjestad**, Aruba een tentoonstelling van kinderteekenwerk uit Canada en Jamaica gehouden zal worden, welke op **Zaterdag 20 Maart** om **half vier** officiëel zal worden geopend.

De leerkrachten van alle scholen op Aruba worden dringend uitgenoodigd deze opening bij te wonen; alle andere belangstellenden zijn voorts hartelijk welkom.

De tentoonstelling zal elken dag van **3.30 - 6.- n. m.** geopend zijn.

De Inspecteur voornoemd,
Dr. W. J. GOSLINGA.

773

Buitenland.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Maat 1941.

15. President Roosevelt verklaart in een radio-toespraak tot de gehele wereld, dat de hulp aan de strijdende democratieën steeds zal vermeerderd worden totdat de overwinning behaald is.

De volgende dag zeide Hitler in een rede tot een aantal leger-, marine-, regerings- en partijleiders: „Geen macht en geen steun uit welk deel van de wereld ook is in staat de uitslag van deze strijd ook maar in enig opzicht te wijzigen. Engeland zal vallen. De eeuwige Voorzienigheid zal de overwinning niet schenken aan hem, die alleen met het doel om door zijn goud te blijven regeren bereid is het bloed der mensen te verspillen".

16. De Britse minister van Arbeid, Ernest Bevin, maakt de oproeping bekend der meisjes van 20 en 21 en der mannen van 41 tot 45 jaar voor arbeid in de oorlogsfabrieken

Beograd deelt mede, dat in Hellas een nieuwe divisie Britse troepen geland is.

Een zegsman van de Britse Schatkist verklaart, dat de Britse Regering aan een Noordamerikaans syndicaat aandelen van de Viscose Corporation verkocht heeft ten bedrage van 100.000.000 dollars ter verkrijging van dollars voor de aankoop van ammunitie.

17. De havenstad Berbera in Brits Somaliland wordt opnieuw op de Italianen veroverd.

18. Tijdens de gevechten om Cheren in Eritrea tussen de Britten en Italianen sneuvelt generaal Orlando Lorenzini.

19. Londen wordt 5 uur lang aangevallen. De Britten bombarderen Kiel en Wilhelmshaven, Rotterdam, Emden en de vliegvelden in Nederland.

President Roosevelt stelt een Nationale Verdedigings Raad voor Bemiddeling in bestaande uit 11 leden, wier taak het zal zijn bemiddelend op te treden bij stakingen in de oorlogsindustrie, wanneer het departement van de Arbeid hierom verzoekt. De Raad staat onder voorzitterschap van Clarence Dijkstra.

Het wetsontwerp voor de aanwending van gelden voor steun aan Engeland ten bedrage van $ 7.000.000.000 wordt door het Huis van de Verenigde Staten van Noord-Amerika aangenomen met 337 tegen 55 stemmen.

Roosevelt drong aan op aanneming met de verklaring, dat hij de Verenigde Staten wil maken tot de opslag- [illegible] tie. Ook de Senaat nam het wetsontwerp aan, waarop het ontwerp per vliegtuig naar Roosevelt gebracht werd, die aan het vissen was in Florida, ter ondertekening.

20. De Britten bombarderen Keulen en Lorient.

21. Engeland maakt de veroveringen bekend van Jarabub en Hargeisa in Somaliland.

Mikhail Konstantinovitsj, minister van Justitie; Dr. Srdjan Budisavljevitsj, minister van Algemeen Welzijn en Dr. Branko Chubrilovitsj, minister van Landbouw, in Joegoslavië moeten aftreden als gevolg van de tegenstand, die er ontstaat over het plan om een pact met de As af te sluiten.

SPECIAAL DUITS COMMUNIQUÉ.

Het volgende speciale communiqué werd door het Duitse Hoofdcommando uitgegeven:

„Duitse duikboten brachten nieuwe slagen toe aan den vijand. Zij vielen een krachtig verdedigd vijandelijk convooi aan nabij de Zuidamerikaanse Oostkust. 7 Vijandelijke schepen met een totaal van 49.000 ton werden tot zinken gebracht. Het zinken van nog een stoomschip, dat getorpedeerd werd, kon niet worden vastgesteld vanwege de hevige vijandelijke verdediging. Nog 7 schepen met een totaal van 43.000 ton werden tot zinken gebracht in andere delen van de Atlantische Oceaan. Da vijand verloor alzo nog 14 schepen met een totaal van 92.000 ton" (New York, (AP) 15.3).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 14 Maart leverden onze troepen gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Westen en Zuid-Westen van Vyazma gingen onze troepen voort op succesrijke wijze hun offensief te ontwikkelen. Hierbij veroverden zij enkele dozijnen bewoonde plaatsen, waaronder het districtscentrum en spoorwegstation Semlevo. De manschappen van een afdeling versloegen 2 Duitse compagnieën infanterie. Zij veroverden een batterij veldkanonnen, 5 anti-tankkanonnen, 12 machinegeweren, 9 mortieren, vele granaten en patronen.

Ten Zuiden van Bely poogt de vijand in gereedgemaakte versterkingen onze opmars te stuiten. De manschappen van een afdeling braken door de Duitse verschansingen heen. Met ontplooiing van het succes veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. In deze gevechten verloren de Duitsers ongeveer 900 officieren en manschappen aan doden. Wij veroverden 10 kanonnen, 2 machinegeweren, 5 mortieren, 39 vrachtwagens en ander oorlogsmateriaal. In het gebied van Charkov leverden onze troepen gevechten tegen grote strijdkrachten van vijandelijke tanks en gemotoriseerde infanterie. Dag en nacht sloegen de manschappen van een afdeling onophoudelijke Hitleristische aanvallen af. Door tankafweervuur en geweervuur werden 6 kanonnen met eigen drijfkracht ontwricht en 14 tanks vernietigd. Meer dan 600 Duitsers werden gedood door machinegeweervuur en in handgevechten.

In een andere sector trokken onze manschappen zich terug naar een nieuwe defensie-linie na hardnekkge gevechten waarbij de vijand hevige verliezen leed.

Ten Westen van Rostov wisselden onze troepen artillerie- en mortiervuur met den vijand. Onze kanonniers vernielden 1 tank, 10 vrachtwagens en een spoortrein en ruimden ongeveer een compagnie van het Duitse voetvolk op. Een groep verkenners voerde een [illegible] vijandelijke loopgraven. De Duitsers vluchtten met achterlating van het banier van hun bataljon, alsmede 2 mortieren en 5 machinegeweren" (Moskou, (AP) 15.3).

VAN HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van het Duitse Hoofdcommando beweerde, dat „het grootste deel van Charkov in Duitse handen is en dat bittere gevechten nog plaats vinden in het Zuidoostelijk deel van de stad (New York, (AP) 14.3).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„De patrouille-activiteiten duurden langs het gehele front voort.

In de lucht: Het weer beperkte wederom ten zeerste de luchtoperaties in Tunis. De geregelde vluchten, die boven zee ondernomen worden, hadden geen voortgang een de weersomstandigheden. Objecten in de Marethlinie werden aangevallen door bommenwerpers van de luchtmacht der westelijke woestijn. Voorts werden door gevechtsvliegtuigen vluchten uitgevoerd. Een formatie van vijandelijke torpedo-bommenwerpers werd onderschept nabij de Algerijnse kust door onze gevechtsvliegtuigen. Een torpedo-bommenwerper werd vernield en de meeste andere werden beschadigd. 2 Vijandelijke bommenwerpers werden vernietigd gedurende de nacht van 13 op 14 Maart. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 15.3).

„EMPRESS OF CANADA" TOT ZINKEN GEBRACHT?

De Italiaanse radio beweerde, dat een Italiaanse duikboot in de Atlantische Oceaan het Britse troepenschip „Empress of Canada" tot zinken heeft gebracht. Dit schip is 23.500 ton groot en heeft twee schroeven. Er is geen bevestiging van Geallieerde zijde (Londen, (AP) 15.3).

AANVAL OP AMIENS.

Radio-Vichy zeide, dat de buitenwijken van een stad in Picardië in het Noorden van Frankrijk werden aangevallen door bommenwerpers. Deze zouden in groten getale zijn en zeer hoog vliegen. Radio-Parijs zeide, dat de stad in Picardië, die aangevallen werd, Amiens was en dat de aanvallende vliegtuigen Noordamerikaanse bommenwerpers waren (Londen, (AP) 15.3).

KANONVUUR AAN HET KANAAL.

Een hevig kanonvuur werd van de overzijde van het Kanaal gehoord uit de richting van Boulogne en Kaap Gris Nez. Dit duurde enige tijd bij tussenpozen voort. Men hoorde geen vliegtuigen het Kanaal oversteken en mogelijk kwam het kanonvuur slechts van de Duitse kustbatterijen, die oefenden (Folkestone, (AP) 15.3).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Montreal:** Kanunnik Joseph Cardijn, stichter van de Jeunesse Ouvrière Chrétienne (J.O.C.) in België, is door de Nazies gevangen gezet. Eveneens werden opgesloten Priester Magnus, de Vlaamse leider van de J.O.C., en Jef Deschuifeleer, de Waalse leider. Zij werden overgebracht naar de St. Gilles gevangenis te Brussel.

— **Vaticaan-Staat:** Als een teken, dat de Vaticaans-Spaanse verhoudingen zich verbeteren, wordt aangezien het feit, dat Zijne Heiligheid de Paus 5 nieuwe Bisschoppen benoemde voor de diocesen Barcelona, Salamanca, Jaen, Urgal en Dora. Er blijven nu nog 10 zetels vacant.

Geboren:
HELEN
PHILOMENA
VOSS.
15-3-'43. St. Elisabeth Gasthuis.
(771

Ik sloot de Blinkevenstren.

Ik sloot de blinkevenstren van mijn Ziel
Toen in herfstavonds stille — tintengloor
Het laatste blad zijn gouden reis begon —
Al wat mij lief was uit den grooten tuin
Der Wereld, had ik lang met teedre zorg
Overgeplant in warmen zielegrond.
Dat het mocht bloeien heel den winter door
En sieren met zijn schoon mijn eenzaam huis
In kleurenrijkdom van zacht bloembestaan.
En 'k heb mijn Leven eenzaam wèggeleefd
In langen nacht van witten winterdood,
En stil mijn Zijn verlachen en verschreid,
Als een, die niets der Wereld geeft of vraagt,
Wel wetend, dat zij nimmer geven kan
Meer dan hij reeds bezit in eigen hart. —
Ik heb geleefd als een, die kalm en blij
Ver van de wereld in zijn lichtlief thuis
Mijmert en werkt in lamplichts blanke tent, —
Ver — wit lag de aarde buiten, stom en doof,
[illegible] huis der Nacht
Met verre [illegible] aan de horizonnen,
Branden van steden hoog —— òplevend licht, —
En uitte slechts haar vaag verlangen in
't Stil opgestrek van doode boomenarmen.
Met twee holle oogen keek de Wereldnacht
Gierig — onmachtig in mijn schitterhuis,
Zwart in den lichtlach van den blijden dag,
Die heerlijk zonde in mijn diep-innnigst Zelf, —
Daar bloeiden stille mijmerbloemen op,
Daar wuifden planten van hoog-rijk Verbeelden
In wonder-lichtkring van haar eigen zijn,
Violenoogen, gouden harten, leliën, wit
En rood van rozen. — Trotsche marmerbeelden
Lachten in hooge rust hun godenlach,
Zacht in zaligblanke volkomenheid; —
En aan ver-hooge schemer-ziele-wanden
Etste Herinnering in fluweelen braam
't Huivergeluk van zalig-zoet herdenken......

P. C. Boutens.

AANVALLEN IN HET GEBIED VAN RATHEDAUNG.

Het communiqué van New Delhi maakte bekend, dat hevige gevechten tijdens het weekeinden oplaaiden in het gebied van Rathedaung in het Westen van Birma. De Japanners deden een serie aanvallen op de Britse linkerflank, die een „herziening" van de Britse stellingen ten gevolge had. De Japanners zijn krachtig versterkt in het gebied ten Noorden van Rathedaung op ongeveer 40 kilometer ten Noord-Westen van de havenstad Akyab. Het communiqué zeide, dat de Japanse aanvallen werden afgeslagen en dat de Japanners vele manschappen en enig materiaal verloren. De gevechten hebben voortgang en er hadden scherpe botsingen plaats tussen patrouilles (New Delhi, (AP) 15.3).

DE GAULLE VERWELKOMT GIRAUDS REDE.

Generaal Cahrles de Gaulle, leider van de Strijdende Fransen, gaf uiting aan zijn algemene tevredenheid over de redevoering, die Giraud gisteren hield: Opnieuw bevestigde de Generaal zijn verlangen om maatregelen te bestuderen, teneinde tot een grotere eenheid te komen met het Bestuur van Algiers. De Gaulle zeide: „Wij merken met bevrediging deze verklaringen, die in vele opzichten een grote voortgang vormen naar de doeleinden van Strijdend Frankrijk, die werden uiteengezet en onderhouden sedert Juni 1940 en wederom tot uiting werden gebracht in het memorandum van het Nationale Comité op 23 Februari laatstleden. Talloze getuigenissen, die ons uit Frankrijk gewerden, tonen aan, dat deze doeleinden hartgrondig goedgekeurd worden door de meerderheid in ons verdrukt land. Het Nationale Comité hoopt thans deze verklaringen van Giraud spoedig te zien uitgevoerd in Algiers, Casablanca en Dakar. In ieder geval herhaal ik heden, gelijk ik herhaaldelijk bevestigd heb sedert 25 December laatstleden, dat wij bereid zijn ter plaatse tussen Fransen te bestuderen: de toestanden, manieren en middelen tot het bereiken van een doeltreffende unie van het rijk, welke zozeer geëist wordt door de belangen van Frankrijk in oorlog (Londen, (AP) 15.3).

SCHADE TE DEN HELDER.

Bij een aanval van de Raf werd grote schade toegebracht aan de Marinebasis van Den Helder, aan de werven van Wilton te Rotterdam en aan een Duitse kruiser in Den Helder.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Een voorzichtige opmars van Geallieerde strijdkrachten in het Noorden van Tunis op de hoogte Djebel Ben Marche, die door de Duitsers bezet was, vormde een opleving aan het Tunische front tijdens het weekeinde, dat overigens rustig verliep. Een deel van de hoogte werd door de Britten bezet. Op een plaats vonden de oprukkende Geallieerde troepen de lijken van honderd Duitsers, die door het machinegeweervuur waren neergemaaid bij een mislukte poging van de as om door te breken naar Beja. Nieuwe Duitse eenheden verschenen in het Noorden van Tunis, waardoor men gelooft, dat de vijand weer een aanval voorbereidt.

— **Londen:** De Duitse radio beweerde, dat gelijk Abessinië, Italiaans Eritrea thans grotendeels onder Noordamerikaans bestuur staat.

— **New York:** Radio-Tokio maakte bekend, dat Premier Generaal Hideki Tojo naar Japan terugkeerde na een bezoek aan Nanking om „belangrijke quaesties" te bespreken met Wang Tsjing Wei's marionetten-regering.

— **Londen:** De Russische luisterdienst zeide, dat Joegoslavische guerrilla's, die opereren ten Westen van Zagreb, een colonne van Italiaanse troepen verdreven. Hierbij werden 450 Italianen gedood. Een grote buit werd veroverd.

Een Brits afweergeschut-brigade in actie. Deze afweergeschut-brigades deden in de woestijn uitstekend dienst bij de bescherming der vliegvelden. Herhaaldelijk werden Rommels vliegers op de vlucht gedreven door deze dappere mannen.

Bekendmaking.

1. Op Woensdag 17 Maart 1943 gedurende den voormiddag zullen de alarm-sirenes loeien voor de eerste oefening in 1943.
2. De bedoeling van deze alarm-oefeningen is om de leden van de Luchtbeschermingsdienst te oefenen voor hun taak om tijdens een vijandelijken aanval zoo goed mogelijk de bevolking hulp te verleenen.
3. De bevolking zelf moet echter ook goed begrijpen dat tijdens een vijandelijken aanval er minder slachtoffers zullen vallen naarmate de bevolking zelve daartoe meewerkt.
4. Daarom wordt een ieder verzocht ook tijdens de alarm-oefeningen mede te werken door:

a. kalm blijven;
b. de orders van de politie op te volgen;
c. niet nieuwsgierig toe te kijken;
d. zooveel mogelijk de straat te verlaten en in huis te blijven;
e. het toezicht op de schoolkinderen aan de onderwijzers over te laten.

5. Gedurende de oefening zal het particulier telefoonverkeer korten tijd worden gestaakt en het verkeer op alle wegen slechts worden toegelaten voor militairen en personeel der Luchtbeschermingsdienst.
6. De bevolking wordt verzocht op het Politie Bureau te melden waar de sirenes NIET of SLECHT gehoord worden.

De Luitenant ter Zee der 2e klasse K.M.R.,
Hoofd Luchtbeschermingsdienst te Aruba.
H. S. Drost.

Announcement.

1. During the morning hours of Wednesday March 17 the alarm sirenes will sound for the first exercise of 1943.
2. The meaning of these alarm exercises is to train the members of the Air defense service to assist the population as well as possible, during an enemy airraid.
3. The population itself, however, must fully realize that during an enemy airraid fewer victims will fall in proportion with the cooperation given by the people themselves
4. For this reason everybody is requested to cooperate during the alarm exercises by:

a. remaining calm;
b. following strictly the orders given by the police;
c. not looking on curiously;
d. abandoning the streets as far as posible and staying home;
e. leaving the supervision of the children during school-time to the teachers.

5. During the excercise the private telephone-connection will be interrupted for a short time and the traffic on all roads will only be admitted for military men and members of the Air-Defense Service.
6. The population is requested to report at the Police office, the places where the sirenes are heard with difficulty or not heard at all.

Sub Lieutenant K. M. R.
Chief of the Air-defense Service
H. S. Drost.

Participacion.

1. Riba Diarazon 17 Maart 1943 durante horanan di mainta, sirenanan lo duna señal di alarma pa e promé ehercicio di den año 1943.
2. Intencion di e ehercicionan di alarma, ta pa instruí miembronan di Servicio di Proteccion Aerea pa nan trabao durante un ataque di enemigo, pa nan por duna yudanza asina mehor posible na poblacion.
3. Poblacion mes mester comprende bon cu durante un ataque di enemigo lo tin menos victima, segun cu e poblacion mes duna su cooperacion.
4. Pesey ta pidi cada un pa coopera durante ehercicionan di alarma, di;

a. keda calmo;
b. sigui ordenan di policia;
c. no sea curioso pa bai mira;
d. bandona caya asina tanto posible i keda den cas;
e. larga cuidao di muchanan di school na cargo di maestronan di school.

5. Durante e ehercicio lo suspende servicio di telefon particular pa un corto tempo i trafico riba tur caminanan lo ta solamente pa militarnan i personal di Servicio pa Proteccion Aerea.
6. Ta pidi nan cu no tende of cu a tende menos bon sirena di participa esey na Oficina di Policia.

Luitenant ter Zee 2e klasse K. M. R
Hefe di Servicio pa Proteccion Aerea na Aruba
750 H. S. Drost.

SOCIALE ARBEIDSWET IN SURINAME.

De Gouvernementspersdienst alhier zond ons Dinsdag 9 Maart 1943 het volgende bericht, dat wij de daaropvolgende dag opnamen: „De Staten van Suriname hebben (met 7 tegen 1 stem) hun goedkeuring gehecht aan een **belangrijke arbeidswet, die de sociale omstandigheden der Surinaamse werklieden regelt."**

Hoe de Surinaamse Staten over deze **belangrijke** arbeidswet denken, **blijkt** duidelijk uit wat sommige leden bij de openbare behandeling daarover zeiden.

Statenlid Wim Bos Verschuur.

„Wat betreft het ontwerp zelf, ben ik noodgedwongen een voorstemmer. Ik meen, dat na jarenlang voortsukkelen een half ei liever is dan een lege dop. Ons Bestuur van het jaar 1943 biedt ons dit half ei aan! Slechts omdat er dan toch verbetering verkregen wordt, ben ik voorstander. Doordat echter slechts één categorie arbeiders zal vallen onder deze arbeidswetgeving, heeft het ontwerp niet mijn onverdeelde instemming.

Het spijt mij erg, dat de grondslag voor het ontwerp gevonden werd door een deel Nederlandse wetgeving te lassen aan een stuk Indische wetgeving en deze creatie weer om te werken tot een stuk Surinaamse wetgeving: dit terwijl toch het Bestuur zelf weergeeft, „dat de sociale verhoudingen alhier zo verschillend zijn van de verhoudingen aldaar."

Ik wil kort zijn. Ik juich dit goede begin toe louter om de arbeiders, voor wie het wat zal betekenen. In de bedrijven, die niet zullen staan op de lijst der uitverkorenen, zal helaas de willekeur dus blijven heersen. Nog meer splitsing onder de arbeiders zal daardoor ontstaan. De onbeschermde arbeider zal beslist in den beschermde een bevoordeelde zien. Het gemis aan algemeenheid voert dus wanbegrip tussen elkanders gemeenschappelijke belangen. De kans, dat groepen daardoor nog meer worden „vergroept" is niet denkbeeldig, en dit betreur ik.

Ik hoop daarom van harte, dat de belofte of de door ons Bestuur in uitzicht gestelde voortbouw niet te lang op zich zal laten wachten. Ik wil de medeleden aanbevelen voor het ontwerp te stemmen."

Statenlid Lim Po:

„Terwijl in Nederland reeds in 1908 een wettelijke regeling der arbeidsvoorwaarden tot stand kwam, ondernemen wij in Suriname eerst thans de eerste stap op **deze weg van sociale voorziening.**

Tot nu toe is in Suriname de betrekking tussen werkgever en werknemer zo goed als niet geregeld. De arbeider is steeds aan zijn lot overgelaten geweest. Het enige wat hij bezit, nl. zijn arbeid, is onbeschermd. Wij mogen daarom de tot standkoming van deze wettelijke regeling toejuichen......

Dit ontwerp beoogt slechts de betrekking tussen den werkgever en werknemer wettelijk te regelen. De voornaamste regelingen daarin betreffen de wijze van opzegging van de dienstbetrekking, waarbij o.a. voor den werkgever de verplichting ontstaat om bij ongemotiveerd of ontijdig ontslag, den arbeider een tot vier maanden loon uit te keren.

Verdere regelingen betreffen de uitbetaling van loop bij ziekte, de verplichting van den werkgever tot afgifte van een getuigschrift bij het verlaten van zijn dienst door den arbeider, het vaststellen van een reglement door den werkgever, hetwelk ter kennis van den arbeider moet worden gebracht en tenslotte een regeling betreffende inhoudingen op het loon van den arbeider, welke niet meer mogen bedragen dan een ¼ van het verdiende loon. Het spreekt vanzelf, dat hiermede de slechts op zeer bescheiden wijze wordt tegemoet gekomen aan de sociale bescherming van den arbeider."

Statenlid Payens, die tegenstemde:

„De Landsverordening, strekkende tot regeling van de arbeidsvoorwaarden in bepaalde bedrijven (de nadruk gelegd, Mijnheer de Voorzitter, op **bepaalde,)** heeft maar zeer matig mijn belangstelling. Deze ontworpen arbeidswetgeving is als het ware een cocktail; wat van de Nederlandse arbeidswet en nog wat van een Nederlands Indische arbeidsordonnatie, goed geschud en de compositie is voor Suriname geschikt.

De Nederlands Indische ordonnantie zegt n.b. te willen regelen te beschermen den arbeider (Javaan, Indonesiër) tegen den Aziaat tegen n.b....... knevelarijen.

Hoe zulk een Oostindische arbeidsregeling in aanmerking is kunnen genomen worden voor de toestanden hier, is mij als werkgever, die dit Nederlands Gebiedsdeel 35 jaren ken, totaal onbegrijpelijk, doch is wel een bewijs voorzeker van de totale afwezigheid van enig begrip van de toestanden hier, die de samensteller met deze ontwerp-arbeidswetgeving heeft gedemonstreerd.

Principieel kan ik mij er niet mede verenigen.

Ten eerste: dat deze wet slechts zou gelden voor bepaalde bedrijven;

ten tweede: dat de Gouverneur slechts alleenlijk de bevoegdheid erlangt, het bedrijf aan te wijzen, waarop deze wet van toepassing kan worden verklaard.

Taalkundig vallen onder nijverheidsbedrijven geen handelsbedrijven en daarvoor is zeker in nog grotere mate sociale voorziening nodig.

Het goed voorgaan doet goed volgen, deze consequentie durft het Gouvernement, als werkgever, zelf niet aan. Het is slechts „luistert naar mijn woorden, doch doet maar niet naar mijn daden.

Ik wil slechts een voorbeeld aanhalen, Mijnheer de Voorzitter, nog minderjarige kinderen doen als verpleegster 12-urige nachtdienst in 's Lands Hospitaal en tegen welk een loon?"

Arbeiders in Gouvernementsdienst hebben totaal geen rechten. In overweging moet daarom gegeven worden, dat de hoofd- en handarbeiders van het Gouvernement zelf spoedig rechtspositie bekomen."

De Heer Payens besloot als volgt:

„Ik zal, zoals reeds gezegd, mijn stem hier niet aan kunnen geven, daar ik deze arbeidsregeling voor den arbeider, hetzij Surinamer, Immigrant of Europeaan, proletarisch gezegd, socialerige verlakkerij vind. Voor de werkgevers staat slechts willekeur te wachten".

Statenlid Meester De Miranda sprak over het ontwerp het volgende:

„Als dit ontwerp bevredigend was te noemen en meer dan het minimum, dat onder de gegeven omstandigheden verlangd mocht worden, gaf, dan zou er allicht reden tot tevredenheid zijn geweest. Evenwel kleven er zeer grote bezwaren aan dit ontwerp, welke bezwaren zowel van juridische als sociale aard zijn, aan welke bezwaren ten dele tegemoet wordt gekomen met 2 nota's van **Wijzigingen en die** wij zullen trachten te verhelpen, wederom ten dele, door een serie amendementen.

Dat een algemene regeling voor allen, die tegen loon in dienst van anderen arbeid verrichten, in Suriname meer dan nodig is, behoeft hier niet nader bewezen te worden. Voldoende is en wordt daarop zowel in het verleden als in het heden in dit College, in de plaatselijke pers en op vergaderingen van belanghebbenden geweest. Wij weten het reeds allen en wij herzeggen het nog eens: De Surinaamse arbeider verkeert in een positie van volkomen rechteloosheid ten opzichte van zijn werkgever.

De regeling van de verhouding tussen werkgever en arbeider is te vinden in de artikelen 1613 — 1615 van het Burgerlijk Wetboek. Deze regeling, die apart in het voordeel en in het belang van den werkgever is en geen rekening houdt met de belangen van den arbeider, gaat nog altijd in deze moderne tijd van het Romeins-rechterlijk beginsel, dat de arbeid een goed is, dat als elk ander goed verhuurd en gehuurd kan worden. De arbeider is de verhuurder van zijn arbeid, die de werkgever tegen een bepaald bedrag per dag, per week of per maand van den arbeider huurt, een anachronistische opvatting, die nog alleen maar in Suriname opgeld doet en gehandhaafd wordt.

Voorts geven de 3 aangehaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek voorschriften, die op zijn zachtst alleen maar als bizar kunnen worden gequalificeerd. Hoe denkt men nog in deze tijd over een wetsartikel, waarbij de ene partij, nl. de werkgever, op zijn woord wordt geloofd ten aanzien van de hoegrootheid van het bedongen loon, ten aanzien van de betaling van het loon over het verschenen jaar, ten aanzien van hetgeen op rekening is gegeven van het loon over het lopende jaar en ten opzichte van de tijdsbepaling voor welke de huur is aangegaan?

Als b.v. de werkgever aan den Rechter mededeelt hoe groot het bedongen loon is, dan is daarmede het laatste woord gesproken; hij wordt toch, immers op zijn woord geloofd.

Het was voor dit College een grote teleurstelling, dat dit ontwerp niet de gewenste algemene regeling bracht, maar een zuiver partiële regeling, die **van toepassing zal zijn op de door den** Gouverneur aan te wijzen bedrijven of bedrijfstakken. De bezwaren, die door het Bestuur tegen een dergelijke algemene regeling worden aangevoerd, worden niet door dit College gedeeld en zullen ook nimmer worden gedeeld, waar Bestuur en Staten diametraal tegenover elkander staan, wat het te volgen beginsel betreft.

Dit college meent in meerderheid, dat een dergelijke regeling zuiver privaatrechtelijk moet worden gehouden en dat bij het vervolgen van geschonden rechten de administratieve ambtenaren geen rechten behoren te hebben. Het Bestuur wenst evenwel een gemengd publiekrechtelijk en privaatrechtelijk systeem, waarbij de Overheid uiteraard der zaak ingeval van overtreding wel bemoeiïenis heeft. Dit zal vanzelfsprekend gepaard moeten gaan met uitbreiding van het ambtelijk apparaat, waarmede grote uitgaven gepaard gaan, hetgeen dit College juist wenst te voorkomen door een regeling op zuiver privaatrechtelijke grondslag.

Het Bestuur ontzenuwt n.m.m. geenszins het standpunt der Staten door te wijzen op de Nederlands-Indische verhoudingen, die van geheel andere aard en karakter zijn dan de Surinaamse. Vergelijkingen met Nederlands-Indië en de aldaar heersende toestanden gaan niet op, vermits beide Gebiedsdelen een geheel verschillend maatschappelijke structuur bezitten en een geheel andere culturele en sociale ontwikkeling hebben gehad. Iedere vergelijking tussen die twee moet te enenmale mank gaan.

Onverkort onderstreep ik het bezwaar, in het Voorlopig Verslag naar voren gebracht, dat er een wig zal worden gedreven in de arbeidersstand met alle onaangename gevolgen daarvan. Wij zullen toch in den vervolge onderscheid moeten maken tussen een aantal bevoorrechte arbeiders en degenen, die niet in het genot van enige regeling zijn.

Dat deze laatste categorie daarmede geen genoegen zal nemen, behoeft niet te worden gezegd en dat de strijd om datgene te bereiken, wat de andere reeds heeft, heftiger dan ooit zal worden gevoerd. Wat vroeger immers onbereikbaar scheen, is mogelijk gebleken voor enkele, waarom zullen de niet-bevoorrechten daarmede genoegen nemen? De arbeidsvrede wordt met dit ontwerp zeker niet gediend.

Het ontwerp, zoals het ons in de aanvang was voorgelegd, getuigde niet van arbeid, die af was. Het Bestuur kan evenwel niet toegeven, dat het ontwerp vele leemten bevatte. Zeer tot mijn leedwezen, moet ik een tegengesteld standpunt blijven handhaven, voor de juistheid waar van ik verwijs naar de 1e Nota van Wijzigingen, inhoudende 15 wijzigingen en/of aanvullingen en naar de 2e Nota van wijzigingen inhoudende 8 wijzigingen en/of aanvullingen en naar een serie van 39 amendementen. Als het oorspronkelijk ontwerp geen leemten bevatte, dan begrijp ik niet hoe men aan totaal 62 veranderingen kan komen.

Ondanks alle bezwaren, die tegen dit ontwerp kunnen worden aangevoerd, **meen ik mijn medeleden toch te moeten adviseren om voor dit ontwerp te stemmen.** Als wij dit ontwerp toch afstemmen, dan zal het wel een gehele tijd duren alvorens wij weer een ontwerp als het onderhavige te behandelen krijgen. Het Bestuur heeft ons in elk geval gewaarschuwd, dat „daarmede geruime tijd gemoeid zal gaan", terwijl het ons voorts ten sterkste door het Bestuur wordt ontraden om het ontwerp op te houden. Nourri dans le serrail, weet ik wat deze woorden betekenen. Zij komen hierop neer, dat, als jullie dit niet willen, dan krijgen jullie niets.

Ik acht het daarom onverantwoord waar wij voor een groep der bevolking iets kunnen bereiken om ter wille van het principe hun belangen op de tweede plaats te stellen. Maar dat wil helemaal niet zeggen, dat voor ons de zaak hiermede is afgedaan. Wij zullen op de algemene regeling blijven hameren, tot dat een of ander looncconflict of staking ons wederom in het gelijk stelt."

Over de tot standkoming van deze sociale arbeidswet sprak Meester De Miranda, de voorzitter van rapporteurs nog het volgende:

„Gelijk het u bekend is, werd er op de vergadering van dit College van 11 Juni 1942 een voorstel aangenomen om den Gouverneur uit te nodigen om **inlichtingen te verstrekken nopens de** op Moengo op 16—17 Januari 1942 plaats gehad hebbende loonconflicten en de verdere in verband daarmede voorgevallen gebeurtenissen.

Bij missive, dd. 17 Juli 1942, werden deze inlichtingen schriftelijk verstrekt en het eerste en het voornaamste wat uit die inlichtingen blijkt, is, dat de oorzaak van de onaangename voorvallen op plaats en tijd als gemeld enkel en alleen te zoeken en te vinden is in een billijke en redelijke eis van de betrokken arbeiders, nl. loonsverhoging naar aanleiding van het dagelijks duurder worden van hun eerste levensbehoeften. Derhalve was iedere politieke tendens vreemd aan deze coflicten.

In deze missive stelt de Gouverneur verder en dat zonder enige redelijke verklaring, dat de Districts-Commissaris op 16 Januari 1942 een aantal der stakende arbeiders in bewaring liet nemen om vervolgens degenen, die als tot de kern der beweging te behoren werden beschouwd, in bewaring te stellen en te houden. Op 17 Januari 1942 werd er militaire dwang op een aantal arbeiders geoefend om het bedrijf van de Bauxite Maatschappij aan de gang te houden. Ook op die dag werd er een aantal arbeiders in bewaring gesteld.

Als ik deze passages lees, dan rijst er gerede twijfel bij mij of wij nog altijd in een behoorlijk georganiseerde rechtsstaat leven, temeer waar er geen woord van afkeuring aan het adres van den betrokken ambtenaar wordt uitgesproken om nog niet te zeggen, dat diens optreden niet wordt veroordeeld. Integendeel moet ik tot mijn leedwezen constateren, dat diens optreden nog wordt goed gesproken en gebillijkt.

Waar blijven de wetten in dit land, **als er tegen dergelijke handelingen niet van Bestuurswege wordt opgetreden?**

De betrokken ambtenaar heeft toch opzettelijk de arbeiders wederrechtelijk van hun vhijheid beroofd en beroofd gehouden, vermits op dat ogenblik geen enkele wettelijke regeling hem de bevoegdheid daartoe gaf, op grond waarvan hij zich had kunnen disculperen. Met geweld, of met bedreiging met geweld, heeft hij de arbeiders gedwongen om iets te doen, nl. om arbeid ten behoeve van een particuliere maatschappij te verrichten, in gevallen, waarin die arbeiders weigeren mochten arbeid te presteren zonder daarvoor strafrechtelijk aansprakelijk te kunnen worden gesteld. En dit alles is maar ongestraft gebleven en gelaten.

Dat de grondrechten niet meer gewaarborgd zijn, met name de Persoonlijke Vrijheid, wisten wij al lang. Volgens artikel 4 lid één van de Surinaamse Staatsregeling en artikel 2 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek worden toch in Suriname slavernij en alle andere persoonlijke dienstbaarheden niet geduld. Zijn deze artikelen niet overtreden op een ongehoorde manier zonder dat het Bestuur daartegenover een daad heeft gesteld, die het rechtsgevoel bevredigt? Op 1 Juli 1863 werd in Suriname de slavernij afgeschaft; op 17 Januari 1942 werd er een Commissie benoemd om de toestanden in het bauxitebedrijf te onderzoeken. Het rapport van de Commissie is geheim, hetgeen veelzeggend is. Nog veel meer zeggend is de uitspraak van het Bestuur, dat het resultaat van het onderzoek der Commissie aanleiding gaf tot het indienen van het ontwerp, dat wij hedenavond in behandeling hebben genomen. Uit deze uitspraak valt te concluderen, dat, als er geen conflicten op Moengo geweest waren, er geen Commissie daar naar toe getrokken zou zijn. Als de bevindingen van de Commissie naar aanleiding van die conflicten niet hoogst bedroevend waren geweest, dan was dit ontwerp achterwege gebleven. M.a.w. zijn deze conflicten de eerste en voornaamste aanleiding tot het indienen van dit ontwerp het Bestuur eigenlijk afgedwongen, want zonder die conflicten zou het Bestuur nooit tot het indienen daarvan zijn overgegaan. Er bestaat derhalve een onverbrekelijk verband tussen die conflicten en dit ontwerp, dat in het belang van den arbeider is klaar gemaakt.

Het is droevig, dat deze afdwingingstactiek de enige is, die enige resultaten vermag af te werpen, des te vroeger, waar men in een democratische staat eerder zou verwachten, dat men met de tactiek van rede en overtuiging verder moet komen. Ik behoef in dit verband maar aan te halen de relletjes van October 1931, die de oprichting van het Surinaams Steun Comité tot gevolg hadden, welk Comité op enkele terreinen vruchtbaar werk heeft geleverd, met name het in het leven roepen van het kleingoud bedrijf, om welke bedrijfsvorm jarenlang vruchteloos in dit College was gevraagd. Ik haal nog even aan de staking van enkele schutters, wier financiële positie ondraaglijk was geworden en waarop tevergeefs door dit College was gewezen. Ten gevolge van deze staking kregen zij een betere bezoldiging en meer voorrechten. Als gevolg van de conflicten op Moengo kregen wij dit ontwerp.

Dit alles getuigt van heel weinig liefde en genegenheid van Bestuurswege voor de leden van deze Surinaamse gemeenschap, hetgeen te meer treft, waar dit College onvermoeid en onversaagd doorlopend gewezen heeft en nog wijst op wat nuttig en nodig is voor deze gemeenschap en op wat naar zijn eerlijke overtuiging in het belang van land en volk kan resulteren. Het getuigt ook niet van vooruitziende en brede politiek, want als de uitspraak van gouverner c'est prévoir juist is, dan ligt het op de weg van een goed Bestuur om ter voorkoming van relletjes en stakingen die regelingen te treffen, die in het belang en voordeel van de gemeenschap zijn.

Het bewijst tevens mijn stelling, dat het Bestuur niets afweet van hetgeen er in deze gemeenschap omgaat, in haar leeft en haar bezig houdt, ondanks herhaalde conferenties van District-Commissarissen ten Gouvernementshuize en uitgebreide nota's van hoofdambtenaren. Als toch het Bestuur door zijn ondergeschikte ambtenaren van alles feitelijk op de hoogte wierd gehouden, dan had het Bestuur reeds geruime tijd moeten weten wat de Commissie vermeld, ter kennis van het Bestuur heeft gebracht, dan had het Bestuur in die inlichtingen reeds jaren geleden aanleiding moeten vinden tot het indienen van het onderhavig ontwerp.

Dat wij derhalve niet overlopen van dankbaarheid voor deze en dergelijke ontwerpen behoeft dan ook geen nader betoog. Het is geen gunst, die bewezen wordt. Zij zijn noodzakelijke voorzieningen, die middels relletjes en stakingen en vrijheidsberoving en met bedreiging met geweld en met geweld onder de aandacht van het Bestuur werden gebracht en die het Bestuur ter voorkoming van erger moest treffen."

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 15 Maart:

Telegram Afdeling: Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Meinster, tel. 304, Louise de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330, Hote kamer 61.